

บทคัดย่อ

จังหวัดอุดรดิตถ์ ปัจจุบันพบว่าเป็นมีปัญหาเยาวชนตั้งครรภ์ในขณะศึกษาสูง ในปีพ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๒ พบอัตราการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นอายุ ๙-๑๙ ปีคิดเป็น ๑๕.๖๐, ๓๑.๕๓ และ ๓๕.๙๐ ต่อ ๑,๐๐๐ ประชากรวัยรุ่นหญิงในช่วงอายุเดียวกัน **วัตถุประสงค์** เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาศักยภาพของพ่อแม่และวัยรุ่นในการป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ครูพี่เลี้ยง บุคลากรทางสาธารณสุข พ่อแม่และผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ ในโรงเรียนมัธยมและโรงเรียนขยายโอกาส ๖ แห่ง ใน ๓ อำเภอของจังหวัดอุดรดิตถ์ รวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยร้อยละ และเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่ม การสังเกต การประชุมกลุ่ม และผลการประเมินหลังเข้าร่วมกิจกรรม ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าข้อมูลจากข้อมูลและนักวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลจากการให้รหัส จัดหมวดหมู่ วิเคราะห์เนื้อหา และการหาข้อสรุปอุปนัย

ผลการศึกษา

รูปแบบการพัฒนาศักยภาพพ่อแม่และวัยรุ่นในการป้องกันปัญหาเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ซึ่งพัฒนาจากแนวคิดการส่งเสริมสุขภาพภูมิคุ้มกันชีวิต (๑๙๘๖) ประกอบด้วย ๑) สร้างการรับรู้สภาพปัญหาเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยในวัยรุ่นให้กับภาคีเครือข่ายและชุมชน ๒) การพัฒนาคู่มือและชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการสื่อสารเรื่องเพศของพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ๓) พัฒนาระบบบริการเชิงรุกในการพัฒนาศักยภาพทีมงานภาคีเครือข่ายด้านการป้องกันปัญหาเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยในวัยรุ่น ๔) การพัฒนาทักษะการสื่อสารเรื่องเพศของพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่น ๕) การพัฒนาแกนนำนักเรียนในการสร้างเครือข่ายป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ และเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ๖) การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และป้องกันปัญหาเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยของวัยรุ่น ๗) ข้อเสนอเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการซึ่งประกอบด้วย ๑) พัฒนาระบบการป้องกัน ได้แก่ พัฒนาหลักสูตรสอนเพศศึกษารอบด้าน และ ทักษะการสอนเพศศึกษาให้กับครูผู้สอน พัฒนาทักษะชีวิตวัยรุ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ลดพื้นที่เสี่ยงขยายพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก พัฒนabethบาทครอบครัวในการสื่อสารเรื่องเพศ และ ๒) พัฒนาระบบบริการและการดูแลต่อเนื่องได้แก่ พัฒนาระบบบริการศูนย์บริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่น และ พัฒนาระบบการติดตามและให้ความช่วยเหลือที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ในกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับจังหวัดกำหนดยุทธศาสตร์การทำงานร่วมกันเป็นนโยบาย มีการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงาน และสนับสนุนงบประมาณในกิจกรรมเชิงรุกให้มากขึ้น

สรุป และข้อเสนอแนะ ควรมีการสนับสนุนให้พ่อแม่สามารถเข้าถึงช่องทางในการรับรู้ข้อมูลและแนวทางการแก้ไขที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ในขณะที่การพัฒนาแกนนำนักเรียนควรกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาทักษะที่สามารถนำไปใช้ในการทำงาน

คำสำคัญ: ตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น, วัยรุ่น, พ่อแม่

Uttaradit province: Teenage pregnancy students are increasing problem now. In ๒๕๕๐-๒๕๕๒ Buddhist Eras was found the incident of ๙-๑๙ years old pregnancy in rate ๑๕.๖๐, ๓๑.๕๓ and ๓๕.๙๐:๑,๐๐๐ of girls in span of age, The objective was study on model potential development of parents and teen-age students for prevention teen-age pregnancy in Uttaradit The research methodology was action research and the target groups were mentor teachers , health personnels , parents and guardian, community leader, a student in ๑ and ๒ in secondary education from ๓ district; Uttaradit. Collected data by quantitative method and analysis by frequency and percentage. Collected data by qualitative with indept interview, group interview and observe analysis, check and recheck data, data triangulate and researcher triangulate, code Analysis and interpret data then induction conclusion.

The study was found that;

The model potential development of parents and teen-age students for prevention teen-age pregnancy in Uttaradit and apply from Health Promotion Ottawa Charter (๑๙๘๖) was key component on ๑) Acknowledgement on unsafe sex of teenage in community on Participants and key actors ๒) Handbook and course sex communication skill development for teen-age secondary school' parents ๓) Health service and prevention system development on health personnel staff and participant network skill for prevention unsefer sex teen-age ๔) Sex communication skill development for teen-age's parents ๕) Mainstay student network development for teenage pregnancy prevention, and unsafe sex relations. ๖) Provided safe place and learning environment for unsafe sex prevention ๗) The suggestion policy for teenage pregnancy prevention were integration on ๑) Develop health prevention system on; Sex education and teachers skill development, Prevention skill development and solve pregnancy of teen-age , Decrease the risk areas to expand create for children and youth , promote sex communication skill development on family role and ๒) Development system service and continual care; the health system for friendly with teen-age service, the following assistance and collaborate system development with institute participant. The suggestion that the strategies and policy for teenage pregnancy are integration between institute participant with propel operating and support the budget in manner prevention activity.

The conclusion; Supporting parents appreciate on data and acknowledgement to correspond prevention on situation. The mainstay student development should be skill development on communication safer sex and prevention.

Key word: unwanted pregnancy, teenage, parents